

SVENSKA FOLKDANSENS VÄNNER

GOTLANDSKADRILJ

Utgångsställning Två parallella mot fronten vinkelräta linjer vända mot och på fyra stegs avstånd från varandra. Obegränsat antal par men lika många i varje linje. (Skiss I) Öppen fattning nr 1A men med lediga handens *utsida* vilande mot höften.

Fattningar Öppen fattning nr 1A (se nedan) och nr 5A. Sluten fattning nr 1B, nr 2 och nr 4A. Ledig hand i sidan, där inget annat anges.
Med ledig hand i sidan avses i denna dans att handens/händernas *utsida* vilar mot höften/höfterna under hela dansen.

Steg Hoppsteg, jigsteg, gångsteg, schottischsteg, sparksteg, "båda-höger"-steg.
Kavaljer börjar med vänster fot, dam med höger fot, där inget annat anges.

Tur 1 **Stor ring** (takt 1-8, 1-8)
På upptakten vänder damerna helt om åt vänster på vänster fot och tar på första takt delen första steget med höger fot i kors över vänster fot. Kavaljererna börjar med vänster fot i kors över den högra foten på första takt delen. Samtidigt byter paren handfattning till höger hand i höger hand med egen partner, vänster hand i vänster hand med grannen till vänster, så att en stor ring bildas med damerna något innanför.

Under första hälften av varje takt svänger kavaljererna armarna inåt mot varandra, och alla ser till höger mot egen partner. Under andra hälften av varje takt svänger kavaljererna armarna utåt från varandra, och alla ser till vänster mot grannen.

Parerna fortsätter så i ring med tunga gångsteg motsols, två steg på varje takt (1-8). Därefter dansar alla tillbaka till plats med hoppsteg medsols och med ögonkontakt, så som beskrivits ovan (1-6).

Med sluten fattning nr 1B omdansar kavaljer och dam ett varv medsols med jigsteg utan hopp (7-8) och intar därefter utgångsställning.

Tur 2 **Platsbyte med jigsteg** (takt 9-24, 9-24)
a Damlinjens damer och kavaljerlinjens kavaljerer dansar med fyra jigsteg mot varandra (9-10) (mötande kavaljer och dam vaggas i jigsteg åt samma håll), sedan fyra jigsteg baklänges till plats (11-12). De dansar två jigsteg framåt igen (13), vänder med två jigsteg ett halvt varv medsols till vänster om vis à vis (14) och dansar två jigsteg baklänges till visavis plats (15). (Skiss II) Alla stampar tre gånger på stället (kavaljer vänster-höger-vänster, dam höger-vänster-höger) och tittar samtidigt parvis på varandra (16), damerna i ena linjen, kavaljererna i den andra.

I mimiken avspeglas då en viss inbördes konkurrens mellan de damer respektive de kavaljerer, som nu står bredvid varandra.

De som figurerat återvänder till egen plats genom att dansa fyra jigsteg framåt (17-18), fyra bakåt (19-20), fyra framåt och förbi till vänster om varandra *utan* vändning (21-22). De omdansar med

FRONT

Kavaljerlinje
O X O X O X O X
Osv
Damlinje
X O X O X O X O

Skiss I

FRONT

O O O O O O O O
X X X X X X X X

Skiss II

SVENSKA FOLKDANSENS VÄNNER

egen partner ett halvt varv på plats med jigsteg och slutan fattning nr 4A (23–24).

- b 2a upprepas nu med damlinjens kavaljerer och kavaljerlinjens damer (9–24).

Tur 3

Linjerna mot varandra (takt 25–32)

Paren fattar linjevis varandras händer och går (med början på tredje takt delen i första takten) tre steg mot varandra, dock inte ända fram, sätter höger respektive vänster fot intill den andra foten, under det att de gör en lätt bugning (25–26). De tar därefter tre steg på samma sätt som ovan beskrivits men baklänges till egen plats och sätter höger respektive vänster fot intill den andra foten (27–28). Leden går mot varandra igen – nu närmare varandra – och bugar djupt (19–30), vilket bör markeras i musiken. Leden går därefter baklänges till plats (31–32).

Tur 4

Handklapp (takt 33–40)

I denna tur figurerar damer mot damer och kavaljerer mot kavaljerer.

Damerna från de två linjerna går tre steg mot varandra och stannar med tyngdpunkten på främre foten, halvt vända mot motstående dam. I denna ställning – med en viss antagonism i minspelet – klappar damerna tre gånger i händerna mot varandra (33–34). Därefter vänder de motsols och går med början på vänster fot tre steg tillbaka. Med tyngdpunkten på främre foten klappar de i händerna – med lätt retsam min – tre gånger mot egen kavaljer (35–36). Damerna vänder medsols upp på plats.

Kavaljererna från de två linjerna tar tre bestämda steg mot varandra och klappar kraftigt tre gånger i händerna (37–38). Kavaljererna vänder medsols på höger fot, och med ett långt vänstersteg sätter de direkt vänster fot i golvet för omdansning med egen dam. Omdansningen utförs med slutan fattning nr 4A och med tre jigsteg ett varv medsols på plats (39–40). (Egentligen blir omdansningen för kavaljeren bara ett halvt varv men för damen ett helt varv). Efter omdansningen intar alla utgångsställning.

Tur 5

- a Schottischsteg (takt 41–48)

Med öppen fattning nr 1A dansar alla par över till visavis plats med två schottischsteg. Första steget dansar de vända mot varandra och för armarna något bakåt. Under andra steget vänder de sig från varandra (kavaljer medsols, dam motsols), släpper handfattningen, sätter ledig hands utsida mot höften och dansar andra schottischsteget vända från varandra.

Då damerna passerar varandra är de vända från varandra innanför kavaljererna, som är vända utåt.

I slutet av takten vänder sig paren åter mot varandra (kavaljer medsols, dam motsols). De tar slutan fattning nr 1B och omdansar med jigsteg utan hopp på visavis plats (41–44).

Paren återvänder till egen plats på samma sätt, släpper handfattningen efter omdansningen och ställer sig vända mot varandra med ledig hand i sidan (45–48).

SVENSKA FOLKDANSENS VÄNNER

- b Parvis jigsteg (takt 49–56)
Paren omdansar på egen plats, vända mot varandra, utan handfattning, ett varv medsols med åtta jigsteg (49–52) och därefter två varv medsols med åtta jigsteg och slutanfattning nr 4A, varefter alla intar utgångsställning (53–56).
- c Schottischsteg (takt 57–64)
Dansas som 5a men efter omdansningen övergår dansen direkt till tur 6 (57–64).

Tur 6

Yttersta foten (takt 65–84, 65–84, 65–84)

Med öppen fattning nr 5A går paren åtta gångsteg motsols i ring efter varandra (65–68). Vid varje steg med yttre foten gör kavaljer och dam en lätt bugning mot varandra. Med bibehållen handfattning vänder de helt om på åttonde steget och går åtta gångsteg medsols (69–72). På åttonde steget släpper de handfattningen och vänder sig parvis mot varandra, kavaljeren innanför och damen utanför, så att två öppna ringar bildas. Alla dansar åtta sparksteg mot varandra (73–76). Kavaljeren börjar med att sätta vänster fot i golvet och sparka upp med höger fot, damen börjar med att sätta höger fot i golvet och sparka upp med vänster fot. Under sparkstegen gör kavaljeren tumgest omväxlande med höger och vänster hand (börjar med höger hand).

Kavaljeren skall ha höger fot fram och höger tumme upp samtidigt.

Sparkstegen åtföljs av omdansning med "båda-höger"-steg och slutanfattning nr 2 (77–84).

Efter omdansningen går alla damer snabbt fram till nästa kavaljer, som vänder sig något bakåt och tar emot damen, och tur 6 upprepas (65–84, 65–84).

Egentligen skall denna tur upprepas så många gånger, att kavaljererna får dansa med alla damer. I SFV dansas tur 6 sammanlagt tre gånger.

Sammanfattning

Tur	Takt	Turernas namn
1	1–8, 1–8	Stor ring
2a	9–24	Platsbyte med jigsteg (och omdansning)
2b	9–24	Platsbyte med jigsteg (och omdansning)
3	25–32	Linjerna mot varandra
4	33–40	Handklapp (och omdansning)
5a	41–48	Schottischsteg (och omdansning)
5b	49–56	Parvis jigsteg
5c	57–64	Schottischsteg (och omdansning)
6	65–84, 65–84, 65–84	Yttersta foten (och omdansning)

Musik: Lektugan 1, Gröna boken, Löfgren.

Notis om dansen

Gotlandskadrilj dansades i Philochoros redan i slutet av 1800-talet men ansågs länge vara ett "falsarium". Senare undersökningar, bl a vid SFV:s gotlandsresa 1950, då vi dansade med infödda gotlänningar, har klarlagt att Gotlandskadrilj dansats av äldre gotlänningar i huvudsak så som den dansas i SFV.